

Kodu-uurimisest koolides

Taas on kevad ja käes aeg kokkuvõteteid teha. Seda ka kodu-uurimise valdkonnas. Lääne-Virumaal leidub koole, kus on oma kodukandi ajalugu ja tänapäeva uuritud juba kaugelt enam kui kümme aastat. Täna on selle tänuväärse tööga jäädud tegelema Viru-Jaagupi Põhikoolis, Roela, Haljala ja Rakvere 1. keskkoolis. Võib-olla veel mõnes, ent vaid nimetatud koolid esitavad oma tööd kevadiseks ülevaateuseks.

Kõige enam töid laekus seekord **Rakvere 1. Keskkoolist.**

Anu-Merike Eenmäe juhendamisel koostasid XI ja XII klasside õpilased huvitavaid ja sisukaid uurimusi üsna laia temaatikaga. Kõige populaarsem oli taas kooliteema. Oma kooli ja selle eelkäijate ajalugu uurisid mitme kandi pealt (vilistlaskond, õpetajad, Zeeh-kool jm.) õpilased M. Paddo, M. Mäeküngas, I. Kalendovskaja, E. Paales. J. Hõbemägi koostas oma ülevaate Kaarli-Raudlepa kooli ajaloo kohta. Rakvere linna minevikust, siinsetest ettevõtetest, koolidest, seltsidest kirjutasid T. Saksen, A. Kaaber ja J. Nõmm. Oma kodukandi minevikku süvenesid M. Metsar (Ubjast) ja A. Kruusimägi (Vaeküllast).

Päris uute teemadena lisandusid tänavu õpilaste huviorbiiti Eesti Vabadussõda (T. Efert), skautlus (M. Korka) ja Saksa okupatsiooni periood Rakve-

res (R. Mõtus, juhendaja E. Sild).

Noofemas vanuseklassis (juh. E. Sild) esitas VIII klassi õpilane Kadri Nõmmik toreid ülevaate Rakvere turust ja laatadest ning turuplatsi ümbruse kaubandusest.

Haljala Keskkoolis on kodu-uurimistöö juhendamine läinud uue, noorema põlvkonna kätte. Staažika Salme Heinla asemel juhendab nüüd õpilasi emakeeleõpetaja Külli Heinla. Tema õpilased S. Kütt ja L. Lipp tutvustavad korrektselt vormistatud ja sisukates tõeses oma kooli tänapäeva.

Viru-Jaagupis jätkab õpilastega tööd esimest aastat pensionäripõlve pidav Alice Vaasma. Seekord esitatud kahest uurimisest käsitleb üks Küti vallavolikogu tegevust minevikus (koostajad A. Basmanova ja K. Matt), teine sisaldab oma vanaisa elu ja mälestusi. Viimase töö autor on IV klassi õpilane T. Vaasma, kes esindab Viru-Jaagupi kodu-uurijate Vaasmade kolmandat põlvkonda.

Roela Keskkoolist on alati laekunud toreid lastepäraseid uurimistöid. Seekordne tutvustab kauaaegse pedagoogi Helgi Moori elu ja tegevust (koostaja M. Roos, juh. M. Tralla).

Kokkuvõtteks võib öelda, et tänavu esitati õpilaste kodu-uurimistöid vähem, kui eelmisel aastal — 19 tööd neljast koolist. 1992. a. kevadel olid need

arvud 24 ja kuus kooli. Samal ajal ei olnud tänavused uurimused sugugi kehvemad kui eelmiste aastate omad. Pigem vastupidi. Lisandunud oli mitmeid uusi teemasid ja lähenemisnurki. Kauaaegsete õpetajate-juhendajate A. Vaasma, E. Silla ja M. Tralla kõrval on kindlalt koha sisse võtnud Anu-Merike Eenmäe ja Külli Heinla.

Muidugi oli noorte kodu-uurimistões ka puudujääke. Nii mõnigi töö oleks vajanud enam sisulist läbitöötamist ja viimistlemist. Mitme töö puhul jäi vajaka vormistamise korrektsusest. Osalt on see seletatav kogemuste puudumisega ja kiirustamisega, osalt aga ka masinakirjatöö kallihinnaga.

24. ja 25. aprillil peetakse Tallinnas vabariiklik koolinoorte kodu-uurimiskonferents. Tänavu sinna esitatud tööde arvu ei piiratud. Lääne-Virumaalt oodatakse konverentsile kümnet õpilast. Need on Sirja Kütt, Alla Basmanova, Kristin Matt, Tanel Vaasma, Margit Paddo, Taavi Saksen, Ellu Paales, Tiit Efert, Meelis Korka, Janika Hõbemägi. Loomulikult on oodatud ka nende juhendajad-õpetajad. Lootkem, et koolid leiavad võimaluse lähendada oma tublisid õpilasi ja õpetajaid Tallinna ülevaateusele — kindlasti on meie kodu-uurijatel seal palju õppida. Ühtlasi oleksid ülevaatus ning sellega kaasnevad üritused neile väikeseks tänuks ja tähelepanuvalduseks.

13.04.1993 Odette Kirss